

Tuuli Petäjä-Sirén

11.02.2019

Olympiamitalisti Tuuli Petäjä-Sirénin silmissä siintää Tokio 2020. Kolminkertainen olympiakävijä on nähnyt ja kokenut paljon uransa aikana, mutta mistä kaikki alkoi, minkälainen on kilpapurjehtijan olympiadi ja mitä Itämeriprojektin kummi toivoisi meidän tekevän luonnon hyväksi?

Työpaikkana Itämeri

Kilpapurjelautailija Tuuli Petäjä-Sirénillä on takanaan erilainen vuosi. Kovan treenaamisen ja purjehtimisen sijasta keskittyminen oli talven ja kevään ajan arkkitehdin töissä ja raskaudessa, ja toukokuusta alkaen perheen uusimmassa tulokkaassa. Tästä huolimatta projekti Tokio 2020 ja treenaaminen on ollut koko ajan osana arkea, vaikka purjehtimisesta kertyikin yli kuuden kuukauden tauko.

- Kyllä kesällä oikein nauratti, miten itsellä oli naama hymyssä, kun pääsin takaisin vesille. Onneksi Itämeri on tässä aivan vieressä, niin pääsin nopeasti treenaamaan merelle itsekseni, Tuuli Petäjä-Sirén nauraa.

Kokenut kilpapurjehtija valmistautuu neljänsiin olympialaisiinsa. Äitiysloma jäi lyhyeksi, kun ensimmäinen koitos kohti Tokion kesäolympialaisia osui jo elokuun alkuun, jolloin Tanskassa järjestettiin purjehduksen MM-kilpailut, joissa Petäjä-Sirénin RS:X-luokassa jaossa oli 11 maapaikkaa Tokioon.

Maapaikka ei Tanskassa vielä varmistunut ja Tuuli oli luokassaan lopulta 47. Vaikka valmistautuminen kilpailuihin jäi erittäin lyhyeksi, on kilpapurjehtija iloinen, että lähti kisavesille jo elokuussa.

- Oli todella hauskaa päästä taas kisaamaan ja olen tyytyväinen päätökseeni lähteä kisoihin, vaikka olympiapaikkaa ei vielä tullut. Viikkoon mahtui onnistumisiakin, ja tuli jälleen se fiilis, että jes, tämän takia teen tätä! Nyt jatketaan treenausta kohti olympiapaikkoja.

Jollaluokista RS:X-olympialuokkaan

Mukana Tanskassa oli koko perhe: aviomies Ville sekä perheen lapset, 4-vuotias Isla ja perheen uusi tulokas Aava. Kisojen seuraamisen lisäksi ovat perheen lapset päässeet vesille jo pieninä – perheen kuopus oli parin kuukauden ikäisenä ensimmäisellä kesäpurjehduksellaan. Pienestä pitäen vesillä on ollut myös Tuuli itse.

– Olen viettänyt kaikki lapsuuden kesäni vanhempieni veneellä purjehtien Suomenlahden saaristossa ja ensimmäisen kerran purjeveneessä olin jo alle yksivuotiaana, Tuuli kertoo.

Purjehdusharrastuskin alkoi poikkeuksellisen nuorena, jo 5-vuotiaana optimistijollakurssilla. Kurssille hän päätyi vanhemman siskonsa kautta, joka aloitti myös tällöin purjehduksen. Kilpailemisen Tuuli aloitti 8-vuotiaana ja hän kilpaili optimistijollalla aina 15-vuotiaaksi asti. Kilpailukokemusta nuorelle purjehtijalle kertyi niin Suomessa kesäisin järjestettävistä kilpailuista kuin MM-, EM- ja PM-kilpailuista.

Optimistijollasta Tuuli siirtyi purjehtimaan kahden hengen 420-luokkaan jo optimistijolla-ajoista tutun kilpasiskonsa Matilda Ajangon kanssa. Parin vuoden jälkeen kaksikko vaihtoi 470-luokkaan ja Petäjä-Sirénin purjehduskumppani vaihtui tässä luokassa purjehtiessaan pariin otteeseen.

Haave huippu-urheilijan urasta syttyi Mäkelänrinteen urheilulukiossa, mutta ajatuksen edistäminen viipyi vielä jonkin aikaa. Lukion jälkeen Tuuli haki opiskelemaan arkkitehdiksi ja ehti suorittaa opintojaan parin vuoden ajan, kunnes hän päätti panostaa haaveeseensa huippu-urheilijan urasta vielä kerran.

– Rupesin surffailemaan ja tutustumaan purjelautailuun kotivesillä. Samoihin aikoihin entinen purjehdusparini Matilda testaili myös purjelautailua. Sitten päätimme yhdessä, että nyt aletaan tekemään tätä kunnolla, ja lähdimme talveksi Espanjaan treenaamaan.

Näin kaksikko lähti vuonna 2006 Espanjan Cádiziin kerryttämään kokemusta purjelautailusta. Tällä reissulla Tuuli tapasi myös purjelautailija Curro Manchónin, josta on sittemmin tullut suomalaispurjehtijan valmentaja.

- Espanjan reissulla tästä alkoi muodostua huippu-urheilua. Siellä tapasin myös paljon muita purjelautailijoita, joista on sittemmin tullut tiukkoja kilpasiskoja, ja tietenkin Curron. Hänen kanssa meillä oli yhteinen projekti Lontoo 2012, ja nyt projektina on Tokio 2020, Tuuli hymyilee.

Itämeri on hitaasti ja huonosti toipuva meri, jonka hyvinvointiin meidän kaikkien on panostettava.

Neljän vuoden syklissä

Purjelautailussa olympialaiset ovat selvä päätavoite. Harjoittelu ja kilpailut rytmitetään neljän vuoden sykleihin olympialaisten ympärille.

Pekingin kesäolympialaiset 2008 olivat Tuulin ensimmäiset. Tällöin hän sijoittui purjelautailun RS:X-luokassa sijalle 16. Vuonna 2011 hän varmisti paikkansa Lontoon kesäolympialaisiin Australian Perthin MM-regatassa. Olympiavuosi 2012 alkoi hienoissa tunnelmissa, kun Tuuli voitti uransa ensimmäisen arvokisamitalin Madeiralla sijoittuen kolmanneksi RS:X-luokan EM-kilpailuissa. Vuoden huipensi Lontoon olympialaisissa saavutettu hopeamitali. Seuraavan vuoden tammikuussa hänet valittiin vielä Vuoden urheilijaksi.

- Neljän vuoden syklissä etenemisen ansiosta olen voinut välillä panostaa jonain vuonna esimerkiksi enemmän opiskeluun tai työuraan ja sitten taas zoomata takaisin urheiluun. Kaikissa lajeissa tämä ei ole mahdollista, joten olen ollut onnekkaassa asemassa

tämän suhteen, Tuuli kertoo.

Vastakohtien olympialaiset

Lontoon jälkeen seuraavan neljän vuoden päässä hämmöttivät Rion kesäolympialaiset, joiden avajaisissa Tuuli toimi Suomen lipunkantajana. Rion regatassa lopputuloksena oli kymmenes sija.

Ennen olympialaisia Tuuli ei leireillyt kovin aktiivisesti tulevilla olympiavesillä esikisoja lukuun ottamatta. Olympialaisten aikaan myös perhe jäi kotiin.

– Rio ei paikkana onnistunut voittamaan sydäntäni. Rion olympiadin aikaan puhuttiin todella paljon veden epäpuhtauksista ja Rion muista riskeistä, kuten rikollisuudesta, ja tästä syystä päätin jo aikaisessa vaiheessa, että perhettäni en sinne vie.

Keskustelun kääntyessä jatkuvasti Rion riskeihin korostui henkinen valmistautuminen.

– Vesi oli siellä aivan kaamean likaista, mutta olosuhteet olivat tietenkin samat myös kilpasiskoille. Näitä asioita ei saa kilpailun aikana jäädä vatvomaan liikaa. Täytyy vain valmistautua parhaansa mukaan ja selvittää mahdolliset riskit ja keskittyä sitten itse asiaan, Tuuli toteaa.

Samana syksynä, heti Rion kisojen jälkeen Tuuli matkusti ensimmäisen kerran Tokioon tutustumaan vuoden 2020 olympiavesiin. Olympiaregatta purjehditaan siellä vuonna 2020 noin tunnin päässä Tokiosta Enoshimassa. Nyt hän on ehtinyt käydä tulevilla olympiavesillä jo kahdesti.

Kontrasti kahden olympiapaikan välillä on iso: Tokiossa vesi on puhdasta ja vähäroskaista ja lisäksi Tokio on usein listattu maailman turvallisimmaksi kaupungiksi.

– Tokiosta minulla on jo nyt positiivisesti kutkuttava fiilis. Siellä on kiva purjehtia ja uskon, että Tokio 2020 tulee olemaan erittäin hyvä juttu, Tuuli hymyilee.

Innovaatiot Itämeren ja ympäristön hyväksi voivat olla niin pieniä kuin isoja. Molempia tarvitaan. Kukaan ei voi tietää, milloin joku keksii idean, joka muuttaa koko suojelutyötä.

Kaikilla teoilla on väliä

Rion aikana korostunut vesistöjen tilasta puhuminen on Tuulin mielestä yleisesti hyvä asia, mutta Rion vesistöihin keskittymisen sijaan hänestä olisi kuitenkin vielä tärkeämpää, että Suomessa käännettäisiin katseet oman Itämeremme tilaan.

– Monien asioiden, kuten jätevesien puhdistuksen kanssa, on vuosien varrella menty eteenpäin, mutta tehtävää riittää yhä. Itämeri on hitaasti ja huonosti toipuva meri, jonka hyvinvointiin meidän kaikkien on panostettava.

Itämeri on Tuulille monin tavoin tärkeä paikka. Sen lisäksi, että hän on viettänyt lapsuutensa meren äärellä ja asunut yli 30 vuotta aivan meren lähellä, on se ollut hänelle myös harrastuspaikka ja jo vuosien ajan työpaikka. Kesäisin hän treenaa Itämerellä lähes päivittäin ja lisäksi viettää siellä aikaa esimerkiksi perheensä kanssa purjehtien.

–Toivoisin, että ihmiset tutustuisivat kauniiseen rannikkoomme vielä enemmän. Kun saa itse varpaat veteen ja näkee rannikkomme ainutlaatuisuuden, niin sitoutuu varmasti tekemään parempia ratkaisuja luontomme kannalta.

Tuuli näkee, että kuluttajilla on nykyisin paljon mahdollisuuksia vaikuttaa omilla teoillaan. Vaikka kulutus kiihtyy, myös vaikuttamismahdollisuudet

lisääntyvät. Helpoin tapa vaikuttaa on huolehtia arjen valinnoista: esimerkiksi siitä, että roskat päätyvät roskakoreihin ja oikeaan kierrätykseen, ja kesämökin jätevedet oikeaan paikkaan.

Itse Tuuli huomioi ympäristöä monin tavoin. Yksi suurimmista muutoksista, mitä hän on omassa tekemisessään huomannut, on ruokahävikin väheneminen suunnitelmallisuuden ansiosta. Lisäksi perhe asuu hirsitalossa, ja materiaalin valintaan vaikutti suuresti nimenomaan sen ekologisuus. Haaveissa on myös sähköauton hankkiminen.

- Ne ovat pieniä asioita, mitä yksittäinen ihminen voi tehdä, mutta pahin asia, mitä voimme tehdä on jättää käyttämättä oma panoksemme, Tuuli sanoo.

Yhdessä Ålandsbankenin kanssa terveemmän Itämeren puolesta

Kesällä julkistettiin Ålandsbankenin yhteistyösopimus Tuulin kanssa. Purjelautailija kommentoi yhteistyötä täydeksi napakympiksi.

- Tämä tuntuu todella luontevalta yhdistelmältä. On mahtavaa, että on yhteistyökumppani, jonka kanssa on todella yhteinen intressi - puhtaampi ja paremmin voiva Itämeri. Lisäksi Ålandsbanken on asiakaslähtöinen ja vastuullinen pankki, ja nämä ovat arvoja, jotka sopivat myös minulle.

Tuuli kertoo, että näki muutamia vuosia sitten Ålandsbankenin Suomen liiketoimintaalueen johtajan Anne-Maria Saloniuksen puhumassa Ålandsbankenin työstä Itämeren hyväksi. Jo silloin Tuuli mietti, että olisi hieno olla mukana jossain tällaisessa projektissa. Tällöin hän ei vielä tuntenut Ålandsbankenin toimintaa tarkemmin, mutta inspiroitui Anne-Marian puheesta.

Yhteistyön myötä Tuuli toimii myös Ålandsbankenin Itämeriprojektin lähettiläänä. Hän on innoissaan, että pääsee yhteistyön myötä konkreettisesti edistämään Itämeren hyvinvointia. Tuuli seuraa myös innolla Itämeren tilaa parantavien innovaatioiden kehittymistä, minkä rahoittaminen on yksi Itämeriprojektin päätarkoituksista.

- Innovaatiot Itämeren ja ympäristön

hyväksi voivat olla niin pieniä kuin isoja. Molempia tarvitaan. Kukaan ei voi tietää, milloin joku keksii idean, joka muuttaa koko suojelutyötä. Innovaatioiden tukeminen on ehdottomasti tärkeä osa ympäristötyötä, Tuuli sanoo ja jatkaa:

– Pankeilla on paljon vaikutusvaltaa ja on hienoa, että Ålandsbanken on oivaltanut käyttää vaikutusmahdollisuuttaan ympäristön hyväksi.

Työpaikkana Itämeri

Tuuli Petäjä-Sirén

Kolmannen polven arkkitehti

Ympäristön huomioiminen näkyy Tuulilla purjelautailun ja kodin lisäksi myös hänen toisessa työssään, arkkitehdin ammatissa. Kolmannen polven arkkitehti näkee rakennusteollisuuden yhtenä tärkeänä alana, jonka teoilla voidaan vaikuttaa ympäristöömme.

– Arkkitehdeilla on hyvä mahdollisuus vaikuttaa ympäristökysymyksiin. Ekologinen rakentaminen on itselleni tärkeä asia, jonka lisäksi olen kiinnostunut myös erityisesti asuinrakentamisesta.

Viime talvena Tuuli ehti päästä jo hyvään vauhtiin arkkitehdin töissä Honkarakenteella, mutta nyt keskittyminen on siirretty takaisin urheiluun ja Tokio 2020 -projektiin. Arkkitehdin työt odottavat olympiaurheilijaa sitten, kun urheilu-ura tulee tiensä päähän.

Sen miettiminen ei kuitenkaan ole vielä

ajankohtaista.

- Aion tehdä tätä niin kauan, kun se on kivaa. Purjelautailussa fiilis on niin mahtava, ja nautin päivittäisestä treenaamisestakin. Purjelautailussa ei tule ikä aivan heti vastaan, kuten ei arkkitehdinkaan töissä. Molemmille on vielä aikaa.

Italian kautta Tokioon

Tuuli kertoo, että on aikoinaan arvioinut ammattiurheilijan työnsä jatkuvan vuoteen 2012 asti. Siitä on kuitenkin menty yli jo useammalla vuodella, joten hän ei enää toista kertaa samanlaista arviota aio heittää, vaan keskittyy etenemään urallaan tutuissa neljän vuoden sykleissä. Nyt katseet ovat tiukasti Tokiossa.

Kohti Tokiota seuraavana isompana etappina ovat MM-kilpailut Italian Gardajärvellä syyskuussa 2019. Siellä jaossa on 9 maapaikkaa olympialaisiin. Ennen Gardan koitosta luvassa on muutamia kansainvälisiä kilpailuja sekä EM-kilpailut Mallorcalla. Talvella Tuuli suuntaa leireilemään Espanjan Cádiziin, jossa hän treenaa valmentajansa Curro Manchónin johdolla.

Tällä hetkellä tilanne RS:X-luokassa näyttää siltä, että jos olympialaisten maapaikka varmistuu Suomelle, se menee Petäjä-Sirénille. Hänellä ei ole vielä selvää haastajaa luokassaan, mutta seuraavat pari vuotta näyttävät, miten suomalaiset kilpasiskot kehittyvät. Ja onhan mahdollista, että lopulta olympiamitalistin seuraaja löytyykin hänen omasta perheestään - ei tosin vielä Tokion kisoihin.

- Lasten nimethän vähän ohjaavat tuonne merelle ja Isla on jo optimistijollaa päässyt hieman kokeilemaan. Mutta katsotaan nyt, he saattavat innostua aivan jostain muusta, tai ehkä meille tulee vielä neljännen sukupolven arkkitehti, Tuuli nauraa.

Artikkeli lehdestä Ålandsbanking 2/2018 (julkaistu 12.02.2019)

Teksti: Lotta Lybäck / Kuva: Jetro Stavén